

Tas Latweefchu draugs.

1842. 29 Janwar.

5ta lappa.

Gaunass sinnas.

Is Berlihnes. Tai nakti us 29tu Dezember tur atkal jauns wihrs, istabâ guuttoht, no ohglu twaikem zaur sawu paschu wainu neschehligi no-flahpis; jo kâ schkeet, winnam wakkara effoht bijis aufsts, un gribbedams wehl istabu ahtrumâ fildigt, winsch nolizzis blohdu pee grihdes, tai eestahdijis spirtus-lukturiti, schim lizzis wirsu pukku-pohdu pilnu ar ohglehm, tad to spirtu eeededsinajis, labbâ meerâ gahjis gultâ un eemidsis. Tok luht, zaur to ohgles ne ween sahkuschas dsihwoht, bet arri tik negantus twaikus islaiduschas, ka wiham saws gars bija ja=islaisch. Arri ohtrà istabâ, kur zits wihrs ar sawu seewu un dehlu gulleja, twaiki jau bija eewilkuschees, jo wezzaki jau gluschi bija stihwi, kâ mirroni, un tik pehz dokteru puhlehm atdsihwoja, un warr buht drihs atkal pa wissam palits spirgit un weßelt. Dehiam druszin ween galwa sahpuse.

Wehl is Wahzsemmes. No Lühringeru walsts taggad raksta: "Woi tad ne atraddisees kahds gudrs zilweks, kas to isdohmatu, kâ warroht winnu walsts laudis atgreest no ta nelabba eeradduma, us behrehm riht un plihchteht; jo tas jau daudsreis tur no teefas pusses effoht aisleegts, bet lihds schim par welti. Kats prahrtigs un kristigs zilweks, kam gaddahs redseht, ka laudis ta us behrehm aplam ehd un dserr, tas gan ar assarahn nomanna, ka tas nedz sanahk ar kristigu mahzibü, nedz ar ihstenu gohdu. Zif dascham behr-neekam galwa jau no pirma galla paleek tik pilna, ka winnam to lihki pawad-doht pee sehtahm ja=turrah, ka ne nokriht semme, brihscheem tik kâ ne pats gahschahs kappâ."

Tukscha walloda, tukscha runna, tukscha leeta, wiss tukschs.

Stahsts.

(Pirma datta.)

Kas gribb finnaht, kahds wihrs es esmu, tam no pascha pirma galla teif-schu, ka es esmu Ahrzeem' skohlmeisters. Gudribas un sapraschanas pehz esmu gan eezelts par wissahm skohlahm, to mehr ikdeenâs atrohdu zittus, kas irr gudraki us manni un no teem ar weenu wairak dseannohs mahzitees. Ta nu man

gaddijahs preeksch kahdahm neddelahm, ka daschadas ist jaunas leetas dabbuju mahzitees un skohlmeisters buhdams dsihrohs zitteem par mahzibu to isskahsticht. Pahrgudri mums daschu reisi mahzibas gribb doht, ko muhsu tauta labprahrt ne saproht; tapehz ta uskenschohs dseesmu dseedahrt, ka putnam bals.

Kas kahdu leetu gruntigi gribb isskaidroht, tam ja-fahk no pirma galla. — Ruddens laikā man labba nahburga palihdsibas lohti waijadseja, tapehz kehwiličku ilksēs, daschu labbibas graudinu behru maſā un no mazzina kahdu grassi bahsu feschā: siwis bija ja-wedd no juhrallas. To jau ifkars sawā prahṭā warr isgudroht, ka ar smukku wesumiku weenā deenā Leepuppi ne warreju ais-neim. Melluppes frohgā palikku par nakti. Wezs frohdsineeks Mahrzis irr man pasihstams draugs un wihrs pehz manna prahṭa, tik taī leetā naw teizams, ka pa wissam mahzibu ne gribb peenemt. Diwi reises par gaddu scho zellu stai-gaju un ifreis kehwiti Melluppes frohga pasphahnē peefehju, pee fewis fazzi-dams: lat nu paleek pehdiga reise. Ko es Mahrtscham isskahstiju, to winsch eeklausjahs ar pussausi, un kad man ihsti labs prahṭs bija stahstoht, tad winsch schkelnis azjis mirkškinadams fazzijs: "tukfsha walloda," zittu reisi atkal: "tukfsha runna un tukfsha leeta un tukfhs wiss." Woi tahdu runnu skohlmeistera prahṭs bes vusmahm warreja panest? — Daschu reisi jau bes ar Deewu fazzi-schanas biju aisbrauzis un scho gadd' dsihrohs garram braukt; bet kehwite jau no tahenes sahke sweegt un Mahrzis isbahse galwu no durwim ahrā un pasinne manni un fazzijs labb' deen', un ko tad wairs warreju darriht? — Kehwite eeskrehje pasphahnē, wahgi no pakkatas un skohlmeisteru nehme lihds. Bet tas jau ja-teiz eeprecksch, ka scho reis man sahkt ne bija, ka ca bija gaddijees. — Krohgā wehl bija zits zeltawihrs, zittadi ihsts Latweets; bet preeks bija wihru redsoht un dsir-dohrt, jo katrs sohls winnam bija sawā weetā un katrs wahrds sawā weetā. Winsch pasaules mallas wissapkahre bija isreisnajis un dauds redsejis un dsirdejis un daschas leetas wehrā lizzis un mahzibu krahjis no zilwekeem un no Deewa. — Kehwi biju apkohipis un eegahju istabā atpakkat eerunnatu leetu atkal usnemt, ko ar Mahrzi un sweschu wihru bijam sahkuschi.

Mahrzis teize: Jau Badda-Mahrtisch klahrt ar sawu ubbaga tarbu un baltu speeki. No kurrenes effi, zeltawihrs, woi wissur ar rudseem tik pliki, ka pee mums? Sweschais atbildeja: Lai Deews pasarga, wissur tas pats, wissur ta patte nelalme. Us fungu tihrumeeem smukka labbibina, bet kad wehjchs par semneeku tihrumeeem puhsch, stohbrs stohbru ne aiskemm wis. Es atkal jau-zohs: ka tas brihnumis warr naškt, ka wissur fungu tihrumi jauki un semneeku lauki tukfchi? Sweschais atbildeja: tur naw jaunas seklas waina, naw wis ne-apkohipschanas waina, naw wehja un mehnescha darbs tas, tik pehrnaja ruddens leetus ween ispohstija semneeka rudsus. — Man jau sirdi greese; Mahrzis krattija galwu un fazzijs: "tukfsha walloda!" —

Sweschais ne sinnaja wihra tizzibu un pehz scha wahrda launigs palizzis, teize: woi ta? — es sawu wallodu plaschaf' isskaidroshu un ja tew labbaks padohms, tad teizi un tad dsirdefim, kurrax tresschais peekrittihgs.

Es leelu gaxru riäki esmu brauzis apkahrr un no muischneekem un semneekeem dsirdejis, ka pehrnâ ruddeni wisswairak jaunu sehklu isfehje; bet jaunas sehklas rudsifchi us muischhas laukeera smukki un us semneeku tihrumeem wissur wahji. Kur wezzu sehklu sehje, tas pats. Täpat arr' naw semmes kohpschanas waina; palaidna tihrums tik pat tukschs, ka uszichtiga darba-wihra. Woi mehnescha jeb wehja darbs, to tu pehz warri isteikt, jo tu esfi guvrafs mehnescha un wehja sinnatais, ne ka es. Kad tu pehrnaja wassara laiku esfi lizzis lahgâ, tad tu sinni, ka no Jahnâ deenas lihds Jehkaba deenai, un no Jehkaba deenas lihds zschai Augusta deenai leetus lihje un atkal lihje ikdeenâs un iknaktis aisseewenu wairak, kamehr lauki paliske par purweem ween. Treschâ August mehnescha deenâ apgreesahs faufs, un faufs laiks pastahweja lihds 28tai August ne dauds pahri par z neddelahm; tad atkal sahke leetus pohtsiht un deena par deenu metzahs lappjaka. Saufâ laikâ muischhas lauki tikke gattawi un sehklai wehl bija laika deesgan dihgt un fanahkt. Semneekeem sehjams laiks trahpijahs wehlaki. Preefsch Behrtula deenas semneeks aplam ne sehj. Zits wehl gaidija jaunu mehnesi, zits padohmu dabbuja no alkschau lappahm, treschais no behrsu sarreem, zettortais gaidija, kamehr funs ehdihs sahli, — tikmehr faufs laiks pahrgähje gaxram, un grauds parleeku lappâ semmê tizzis, sapue, pirms wehl bija sahzis dihgt. Uli pats tas fainneeks, kas pee laika, tuhliht pehz muischhas ap-kohpschanas, faru tihruminu bija apsehjis, tikke leetus pohtstâ; jo faufs laiks bija ihkss. Ek kur schahs leetas isskaidrofchana! Woi tew nu labbaks padohms? Bet tawa qudrivas lahdite tik pat tukscha isleekahs, ka tukscha semme. Mahrzis gan labbu laiku apdohmajahs, pehz kassijahs ais ausim un schnauje deggenu un teize: "nu, lä gan warr buht." —

— 1b1 —

(Zittas dalkas us preefschu.)

Sahribas - draugu dsee esma.

1.

Kad latweets us sahm dohmahm nahks,
Ka brandwihnu winsch atmest sahks,
Kas winnam bedri razzis? —
Zik ilgi patihk winnam fnaust,
Woi nesahks weenreis deena aust.
Kas attaisihs tam azzis? —
Zik ilgi wehl pee glahses sehd,
Kas winna mantu, gohdu ehd?

2.

Woi kahds bes brandwihna ko darr,
Woi krohgus tukschus atrast warr? —
Ak draugs to mekle tahlu!
Ka bittes tee pee krohgeem duhz,
Eij eefschâ, — tur ka lauwas ruhg,
Ne kur truhkst krohga-brahlu;
Eefsch krohga fainneeks, falpi dserr,
Kas labbi dsert mahk, — kohpâ derr.

3.

No schuhpla, kamehkt kappâ leen',
Teem brandwihns mihsch irr katru deen';
Zam waisag' rihkâ swihloht.
Eefsch fulles brandwihnu tik leez',
Zaur wissu semmi tad tu teez',
Tad wissu sahk tew mihsloht.
Zik brandwihns wissu sahk un beids,
To reds, kas skattihk wissu steids.

4.

Kad brandwihns galwâ nesiltu,
Un laydim prahus newilltu,
Zik jauki tad scheit buhtu!
Tad tee, kas truhkumu nu zeesch,
Un tee, ko plikums taggad speesch
Pee labbahm deenahm kluhtu;
Tad wihrri buhtu siiproki,
Un meistahm waigi sahrtaki.

5.

Gohbs Deewam! tahnus atrohd wehl,
Kam glahst atstaht naw wiss schehl,
Bet preeks, kad to spehs nosweest.
Dauds us to kohpā dewuschees,
Un par to gahdaht nehmuschees,
Ka dsehrejus gribb atgrest.
Gruhts darbs; bet salbi preeki buhs,
Kad brahl's no pohts isglahbts kluhs.

6.

Nu katweeschi, ja juhsu prahs
Naw wissai tihri samaitahs,
Atmetteet to, kas pohts;
Lai weenreis atnahk tahda deen',
Ka brandwihns suhd ar weenu ween;
Ne weens lai to wairs obsta;
Ak jaukais laizik, tuwu nahz',
No brandwihna muhs pestikt fahz'!
R....n.

S l u d d i n a f ch a n a.

Wisseem mihleem Katweescheem darram sinnamu, ka tee preeksch-wahrdi, kas preeksch tahn wezzahn bihbelelm no 1739ta gadda stahw un no ta superndenta Johna Fischarta farakstti, no jauna irr drifketi. Winnus warr dabbuhrt pee Ahraisches mahzitaja R. F. Kyber, 6 werstes no Zehsim, neseetus par 2, smukki eefetus par 5 kap. fudr. Dapart arri ifkatrs Widsemmes mahzitais tik labs buhs, winnus teem draudses-behrneim, kam winnus gribbahs, sagahdaht, ja sunnu ween no ta mums dohd. Lai tas Kungs svehti schohs dahrgus wahrdus, kas itt skaidri mahza, ka ta svehta Deewa grahmata ja-lassa, pee dauds dwehselelm!

(Pee zschas un 4tas lappas peederr pawaddons no weseka bohgena, fur eekschå:
1) Kä ar ewangeliuma mahzishanu eet West-Afrika semmè. Ohtrajs gadö. 2) Dseefmas: Peeminn sawu pastaru gallu! — Mirschanas-deenina. — Pee mirreja gultas.)

(Bes tam lifikam bohgeni drifkeht, kam tas wirsrafst: "Deews, palihds jaunu gaddu fahkt!" un fur eekschå: 1) Spreddikis, fazzichts weenâ basniza, kad laudis behdu laika bisa palikuschi mastizzigi un samissuschi. 2) Diwas lihdsibas. 3) Diwas dseefmas; un 4) Eschett jaunashanas no svehta bishbela.)

Siana, zif naudas 28. Janwar-mehn. deenâ 1842 eeksch Rihges mafaja par daschahm prezzehm.

Par	Mafaja:	Sudr.		Par	Mafaja:	Sudr.	
		naudâ.	Rb. R.			naudâ.	Rb. R.
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	75		1 pohdus (20 mahrzineem) wasku	=	7	
— meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	25		tabaka = = = = =	=	—	65
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3	—		fweesta = = = = =	=	2	40
— ausu = = = = = = =	—	75		dselses = = = = =	=	—	75
— sirau = = = = = = =	1	60		linnu, frohna = = =	=	1	80
— rupju rudsu-miltu = =	1	60		brakka = = =	=	1	60
— bihdeletu rudsu-miltu =	2	50		kannepu = = =	=	1	—
— bihdeletu kweeschu-miltu =	4	—		schliktu appinu = =	=	2	—
— meeschu-putraimu = =	1	80		neschliktu jeb prezzeß appinu	=	1	—
— efsala = = = = = = =	1	20		muzzu filku, eglu muzzâ =	=	7	50
— linnu-sehklas = = = =	2	50		lasdu muzzâ =	=	7	75
— kannepu-sehklas = = =	1	50		smalkas fahls = =	=	4	—
1 wesumu seena, 30 pohdus smoggu	3	—		rupjas baltas fahls	=	4	40
barrotu wehrschu gallu, pa pohdus =	1	20		wahti brandwihna, pussdegga =	=	8	—
		—		diwdegga =	=	10	—

Brihw drifkeht. No Widsemmes General-gubbernements pusses: Dr. C. E. Napier sky.

Latweeschi drauga

p a w a d d o n s
pee № 5.

29 Janwar 1842.

Kas tee tahdi svehtki wezzôs laikôs Israëlitereem bija.

(Sahama vusse.)

Ta wiss-swehtaka deena Israëlitereemi bija ta septita neddetas deena: ta, ko Latweeschi kaita par to fest-deenu. Ta winneem bija par duffeschanas un atspirgchanas deenu tapehz, ka Deews, pafauli raddijis, to bija svehtijis. Bij a winneem lohti svehta, nosauze sawâ wallodâ to arri par svehtu fasaufchanu, un ne weenam ne bija brihw tanni deenâ kautkahdu darbu darrît, un kas tatschu to drifksteja, tam spreede nahwes-teefu; kaut gan eeksch svehtem raksteem atrohdam tik weenu paschu stahstu, ka teescham par to nahwes teesa tikke sprecta; prohti tam wiham, ko Israëla behrni tukfnesi atradde malku salassam svehtâ deenâ. Bet Deewa nammâ tee preesteri jeb mahgitaji darbosahs ar Deewa kalposchanu un wisswairak ar teem uppureem, kas tanni deenâ bija ja-nefs; prohti: diwi gadskahrtigi jehri bes wainas un tee turflaht peederrigi kweeschu milti un dsereami uppuri. To deenu preeksch winnu svehtas deenas winni nosauze par fataifschanas deenu.

Bes schahs winnu svehtas deenas winneem iknogaddâ trihs leeli svehtki bija, pröhti: winnu leeldeenas jeb paschafwehtki, winnu wassaras jeb pirmi plauschanas svehtki un tee leewenu svehtki. Us scheem svehtkeem wisseem wiham bija ja-eet us Deewa nammu, tok ne ar tukfchahm rohkahm, bet ar dahwanahm. Seewischkeem gan ne bija parwehlehts, scho zellu usnemt, bet tok schkeet, ka winni daudsreis arri lihds gahjuschi.

Tahs le eldeenas jeb paschafwehtkus jeb to neraudsetu maius svehtkus winni svehti ja septin deenas zaur. Pirma deena bija ta ihstena leeldeena. Ikkatram Israëliteram schee svehtki bija ja-svehti; un kas to ne darrîja, to winni nokahwe. Schee svehtki gaddis jahs winnu gadda pirmâ mehnest, kam wahrs: Abib jeb Mihsan, eefahzahs 14tâ deenâ un stahweja lihds 22traî, un bija eezelti par peeminnu, ka Deews winnus laimigi is Egip-tes semmes bija isweddîs. Pirmâ un beidsamâ deenâ winneem zeeti bija ja-gawe, un abbas winneem ihsten' bija leelas luhdsamas deenas. Vahr wissahm septin deenahm winni ehde neraudsetas maires, tapehz ka Israëlitereem, no Egip-tes semmes iseijoht, tik dauds walkas ne bija, sawu eejautu maiji raudseht. — Zau zettortâ deenâ preeksch scheem svehtkeem kats namma-tehws no sawa gannama pulka few islossija gadskahrtigu jehru woi ahñi bes wainas, nokahwe to, kad faule bija noreetuse, aptraipiha ar tahm affinim durwju stendexus un palohdu, iszeppe to lohpu wesselu ar galwu un kahjahm un ehde to gallu tanni nafti, kohpâ ar sawu faimi un raddeem, ar zella-speekeem rohkâ un zella-drehbehm mugurâ. Ne bija brihw, no scha ehdeena ko atlizzinaht us riht-deenu, un kas tatschu atliske, to fadedsinaja ar ugguni. Swebchineekam ne weenam bija brihw, pee scho meelastu klah buht. — Ikkatrâ no schahm 7 deenahm bija ja-uppure par dedsameem uppureem diwi wehrseni, weens auns un septin gadskahrtigi jehri, wissi bes wainas, un tee turflaht nospreesti ehdamî uppuri.

Sawus waffaras jeb pirmaju auglu plauschanas svehtkus Israëliteri svehtija peezdesmitâ deenâ pehz winnu leeldeenahm, prohti: hta deenâ tanni mehnest, ko winni

nofauz Siwans. Scheem swehtkeem arri bija tas wahrds: neddetas-swehtki. Stahwejatik weenu paschu deenu. Us scho deenu uppureja par dedsameem uppureem septin gads-fahrtigus jehrus, weenu jaunu wehrtiti un diwus aumus, lihds ar teem turklaht peederri: geem milteem un dserameem uppureem, par grehku-uppuri weenu ahsi, un par pateifschanas-uppuri diwus gadsfahrtigus jehrus. Wissus schohs uppurus preesteri lihds ar to pirmaju maiji nolikke us ta Runga altari.

9.

(Beidsama vusse us vreetschu.)

Mikkela Deewmihlinsch garris dohmas par laizigahmt leetahm.

1.

Mikkela bij jarunna ar sawu leelukungu. Nonahjis us winna kambari, winsch redseja leelakunga jaunakaju kundsatu ap tehwu spehlejoht. Akmintini tam bij nauda, skaidini tam balti, no ka uszirte nammu, speekitis tam bij sirdinsch. Tehws pee galda sehdeja un saraktija, kas schim dehlam lai friht kahdu reis no tehwa mantahm. Kundsinsch daudsreis pee ta preefrehje un scho to prassija us sawahm spehlehm. Tehws mas ween tam atbildeja un rakstija rakstija, bet azzis tam weenumehr bij us behrnu, lai nefriht un lai few nedarra wainas. Mikkeli, to redsedams, ta dohmaja sawâ prahctâ: woi naw tihri tapat ar Deewa mihligu gahdaschanu! Mehs preeauguschi behrni arri tekkam un freenam par paault un tinnigmees, ar neekeem daschu reis wehl wairak, ne ka muhsu nejehga behrni; mehs fakrahjam un isahrdam, mehs ustafsam un noahrdam, mehs dehstam un issrausam, mehs deijam un gawilejam, dohmadami darrisuschti tik leelas lectas, ka pascham Deewam par to jaruhp. Bet pa tam starpam Deews muhsu deenas eerafsa sawâ grahmatâ: winsch noleek un strahda to, kas mums lai noteek; winsch wiffas leetas fataifa mums par labbu un svehtihu, un winna azzis tak irr par mums, lai mehs nenahkam fahdê un pohstâ. — Mans Deews, schi atsighschana man irr wiffai brihnischka un augsta, es to newarru distikt, bet tak es tevi par to teifschu un flawefschu. Lai tawas azzis, ak Tehws, neschnausch par manni, jo wairak tad, kad es ka behrns nejehdsibâ ko darru aplam.

2.

Diwi zilweki krohgâ bij fanihdejuschees ar bahrgeem wahrdeem. Weens tik labbi klausija gohdigeem zilwekeem un ohiram zellu greesdams aiscgahje. Bet pehzak tam bij schehl, ka aiscgahjis, jo winsch dohmaja, zitti winna pahrsmees, ka tam nei sirds, nei kauli, un winna prettineeks nemfees wehl labbaki winnu islammaht, tapehz, ka scho reis tam ta isgahjis par labbu. Mikkeli to dsirdejis, us winnu fazzijs: snohti mihtais, kad tevi prett kalmu kahpoht, leels akmis woi bluklis wellahs pretti, woi tu gan par kaunu turretu pee mallas eet, lai freen garegm? Nu, kahds tad tas warr buht kauns, kad zilwekam, ko dsehrums woi dusmiba tevim well pretti, zellu greeji, kamehr tas ap-kerrahs un paleek meerâ. Kas sawu leelu sirdi laustix lausch, tas staiga kahjâs, bet kas sawai leelai sirdi walkas tauj par sevi, tas klupdams kluhp un krisdams friht.

3.

Mikkeli pee bischu strohpa stahwedams, ar preeku redseja, ka putnini aissfrehje un aissfrehje meddu meddvidami. Bet ap strohpu arri spindeleja leels wabbols, ka wilks ap aitahm lenk, kamehr weenu aplenzis. Wakkars bij un bittites pehz farstas deenas

iswehsinadamees us plauktiuu bij saspeeduschees gubbâ. Mikkelam bij preeks redseht, ka tas eenaidneeks gan spindeleja un spindeleja ap strohpu, bet tai gubbai nedrisksteja uskrist. Gan daschu reis peeskrehje deewsgan tuwu, bet bittites eeraudsijis tik zeeti saspeestas, tam bij jadohdahs prohsam. Bet weenu bittiti, nabbaditi, kas laikam aiss-kawejusées seedus lassidama, weenu patti pahrnahze, to winsch sakampe, rahwe pee semmes un nomaitaja. Mikkelis, to redsedams, dohmaja pee fewis ta: Mihta faderriba, ak kahda jauka leeta ta! Kad tas nabbaga putninsch, kas laikam tahlaki aisskrehjis un tadehl palizzis wehlaki, zittu putnium barrâ buhtu bijis, tad tam ta nenotiktu wiss. Kad tad mehs zilweki nenojehdsam, kahda nelabba leeta nefaderriba! Tam dwehseles mai-tatajam tad jo labbi isdohdahs wiina padohms, kad winsch reds, ka naids un nemeers schkelschanas darrujuschi muhsu starpâ. Raugi, kahda jauka un mihliga leeta irr, kad brahki weenprahrtigi dshwo kohpâ. Palihds, Kungs Jesus, ka mehs weenadu mihlestibu turram, weenlihdsigi un weenprahrtigi, tschakli buhdami ta garra weenadibû far-gaht zaur meera saiti; ka Deews tahs mihlestibas un ta meera buhtu ar mums un tam elles laupitajam par mums nebuhtu warra.

4.

Rahds pasihstams Mikkelam schehlojahs par to, ka winsch daudseem gan labbu darsijis, un mas dabbujis pateizibas, bet pa pilnam nepateizibas, tapehz winsch arri negrib-boht wairs buht rahds labprahrtigs un labdarrigs. Mikkelis us to fazija: woi tad tu neredsjesi jau, ka sigrus jahj dsirdiht. Tee esfreen uppite un dserr, kamehr ween grighbahs, pehz aissfreen, woi ar kahjahn kahridamit uhdentinu safauz. Ta ta dserrama nauda, ko uppitei dohd. Ko nu uppite darra? Ta to dulki aissnesdama, paleek akkal skaidra un tohs paschus woi zittus istwihlusches dsirdiht dsirdina. Ta lai irr arridsan ar tew. Kad rawâ sirdi irr skaidrs mihlestibas awotinsch, tad tas pats wirbams wirs, un par to nebehdahs, woi pateizigs zilweks, woi nepateizigs no tahs atdserrahs. — Dohd, ak Deews, ka manna labdarrishana buhtu skaidra uppite un nefajauka ar lepnibu, ar kahribu pehz makfas un pehz gohda. Man tak pateiziba nenahkahs, bet tewim nahkahs ween, jo ko es dohdu, to es nemmu no tewis, un kas tas maggums, par ko mans tuvakais man nepateiz, prett to leelumu, par ko tewim pateikt tik dauds-reis esmu peemirfs.

5.

Mikkelis gax kahdahm mahjahn eedams dsirdeja, ka faimneeze neganti lahdeja sawu behnu. «Ak rawu kristigu zilweku!» winsch pats pee fewis fazija, kas gan effi aizinata us swehtibu, bet lahstus sew.un teem favejeeem islaaffijis par mantu! Lahdeschana ta ruhka wella schults, ko zilweks iswemj no sawas kaunas, dusmu pilnas sirds, ka firlis us ugguni werd un teek noputtinahs, ta wels wahra tahdu lauschu sirdi schulti, un lahsti irr tahs puttus, ko mehle, wella pawarnize, mett us tuwaku. Woi gan brihnumis, ka swehtiba suhd pafaulê, kad lahdeschana wisspahri teek dsirdeta un to necurr par nekahdu grehku, woi tak par masu grehku ween. Ar to Deewa schehlastiba un swehtiba un ta Kunga Jesus affinis teek ar kahjahn mihts un tas schehlastibas gars teek neewahs. Kur laudis lahdedami lah, tur tee swehti engeli raudamit atkahpjahs, bet wels ar faveem engeleem gawiledami sanahk; tur baggata Deewa maijite paleek par swirgsdi, un uhdens malzinsch par wehrmelehm. Dascham gan brih-

numis, ka ar winna us preefschu ne mas ne-eet, bet atpakkat ween, ka nihzin niyfist un pehz isgaist pa gallam, tas no teem lahsteem, kas winna eefschâs gahsis, ka ugguns, un winna kaulos, ka leefma. Af, mans Deews, fargi man no tahdas grehzigas eera-schâs, un dohdi, ka allaschin svehtiju, ka arri paschus eenaidneekus nelahdu. Bet kad tee nolahd, tad tu svehti. Ko tu, Kungs, svehti, tas paleek svehtihcts muhschigi.

1.

Kad kristiga draudse sanahk, preezadamees pahr sawu tizzibu.

1.

Mel. Alles ist an Gottes Segen ic.

1. Augstajs gans, kas tu nodewi Pats pahr sawahm awim fewi, Mihtajs glahbejs tohs, kas dsihwo drohfchi, Pasch-taisnibu is-Jesus Krist, Masa wehl to awju draudse, delde; Tumfhus wedd' pee gaifmas preef-schâ, Krohplus zeltmallâ sauz eefschâ, Lai teek arr' pasifst.

2. Lai taws wahrds ir mannu sirdi At-greesch, svehti, pilda, dsirdi, Taifi winnam us pestitaju gaida, Un kas noskummuschi irr, arri weet' Mannâs mahjâs un pee manneem Raddeem, draugeem, dwehfles ganneem, Kur ween tawas awis eet.

3. Tohs, ko tu jau aizinajis, Ko tu kristij's, isglabbajis, Gehrbi svehtâ glihtumâ, Sauz glabba sawus laudis, Lai ne peekuhst, kamehr ir klahf tohs svechchineekus, Turkus, Juhdus, grehzineekus, Sawâ svehtâ draudsibâ.

4. Suhti preezas-mahzitajus, Kristus zelta Utraif dwehfeliti wallâ, Nem'm' to sawâ roh-taisitajus Basnizâs un skohlâs arr', Kas ar zinâ; Turr' teem sawu krustu preefchâ, Ar ustizzibu strahda Un pahr sawahm awim to palihds teem tit eefschâ Lava debbess gahda, Swaiditi ar svehtu garr'.

5. Dohdi arr' teem jauneem jehreem, Muhsu mihleem maseem behrneem Agri jau was awis us tahm salkahm, Taulahm debbess tew eemihloht; Lai kas winnus glabba, gan-na, Ne eekriht apgrehkoschanâ, Eng'lus teem Weens pats gammams pulks mehs buhsim, Un par fargeem dohd'.

6. Mohdini, kas aismigguschi, Istrauz' tohs, kas dsihwo drohfchi, Pasch-taisnibu is-Jesus Krist, Masa wehl to awju draudse, delde; Tumfhus wedd' pee gaifmas preef-schâ, Krohplus zeltmallâ sauz eefschâ, Lai teek pilna draudsite.

7. Tohs, ko wels un grehki baida, Kas us pestitaju gaida, Un kas noskummuschi irr, Weddi klahf pee Jesu Kristu, Rahdi teem to krustâ-fistu, Kas par winneem mirris irr.

8. Kas no eenaidneeka wallâ, Kam jau irr ta labba daska, Lai jel staiga taisnisbâ. Waddi, glabba sawus laudis, Lai ne peekuhst, kamehr baudihs Meeru tawa walstibâ.

9. Teem, kam scheitan zelsch jau gallâ, Utraif dwehfeliti wallâ, Nem'm' to sawâ roh-taisitajus Basnizâs un skohlâs arr', Kas ar zinâ; Turr' teem sawu krustu preefchâ, Ar ustizzibu strahda Un pahr sawahm awim to palihds teem tit eefschâ Lava debbess gohdbibâ.

10. Weddi tâ no wissahm mallahm Sa-was awis us tahm salkahm, Taulahm debbess gannibahm; Tur tad schkirti wairs ne kluhsim, Weens pats gammams pulks mehs buhsim, Un weens gans eefsch muhschibahm. 56.

2.

Meld. Deews Kungs irr muhsu siyra vils.

1. Kad Kristus sawu draudsî glahbj, Lad warr ta elle trakkoht; Brihw tam, kas debbesis us-kaht, Lo kaut, til wahrdu falkoht; Winsch wehl pee mums irr klahf, Pastahw us sawu prahl'; Nedf svechaineekus draudsi dohd, Lai elle, ka grubb, trakko.

2. Mums irr to eenaidneeku schehl, Lo tee irr Deewa rohkâ; Tee zehluschees prett Deewa dehl', Nedf zellus preefch ta lohka; La Kunga wahrds teem reebj, Tee winna krustu schkeebj, Ka tani buhs apgahstees. Par to ween fmeijahs Deewas, Tee paleek winna rohkâ.

3. Lai Kristus wahrdu tee apfmeij, Mums to ne atraus lehti, Mehs fmeijaim wissai pasaulei Un turram to jo zeeti. Lai flawehts Jesus Krist! Kas winnu ween pasifst Un kam winsch sirdi miht, Lo elle ne warr riht, Nedf tizzibu tam apgahst.

4. Jums, kam irr tahda tizziba, Jums ne buhs wis istruhktees, Deewas debbesis muhs paglabba, Deewa rohkâ; Tee zehluschees prett Deewa dehl', Lo mums buhs bihtees, luhgtees. Tas Kungs, Nedf zellus preefch ta lohka; Tas stiprajs Deewas, Tas ne leek apfmeetees; Winch behdâs muhs aistahw, Wedd' muhs buhs apgahstees? No ka mums buhs istruhktees?

56.